

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: J. Th. Balk, Keeverberg 54, Amsterdam-Z.

Opgericht 1 januari 1881

WAT ONTBRAK

JAARLIJKS WORDT op de 12de mei de dag van de verpleging georganiseerd. En omdat die dag ditmaal op zondag viel kwam er een in een grote oplage verspreid geschrift uit „Zondag in de verpleging”. Daarvoor schreef staatssecretaris dr. R. J. H. Kruisinga een inleiding, waarin hij stelde, dat men in de gezondheidszorg nog vele handen kan gebruiken. „Het is de droom van iedere bewindsman die de volksgezondheid tot zijn opdracht heeft, dat er eens voldoende jonge handen beschikbaar zullen zijn om al het werk te doen dat verricht moet worden”.

Naast deze uitgave van de Federatie met de hele lange naam (Federatie van Verenigingen, die de verpleging en andere onderdelen van de gezondheidszorg bevorderen) kwam er een bijzonder verplegingsnummer uit van het Nederlands Tijdschrift voor Medische Studenten. Het is tachtig bladzijden groot. Het hoofdthema van dit nummer is de noodzaak van een betere samenwerking tussen medici en verplegenden.

Bijzonder boeiend vonden wij een betoog van dr. J. Bergsma, klinisch psycholoog, die o.a. schrijft, dat de inbreng der disciplines (aan het ziekenhuisbed) niet evenredig is. Psychologie en sociologie geven nog niet voldoende bijdrage. Vooral ten aanzien van planning van de beddenbehoefte van de ziekenhuizen acht hij dit van belang. Ziek-zijn in eigen vertrouwd milieu kan een gunstig aspect zijn in het „genees-tempo”. Wanneer dit aangetoond zou kunnen worden zou de toekomstplanning op lange termijn een heel ander gezicht krijgen: met veel polikliiniken, veel medische veldzorg en een beperkter hoeveelheid bedden dan thans. Maar wat wij in dit waardevolle nummer over de verpleging en de verplegenden ten zeerste misten was een artikel, waarin heel duidelijk de houding wordt uiteengezet die ook de verplegende dient in te ne-

VERVOLG VOLGENDE BLZ.

FIKSE STRAF VOOR VALSE DOKTERSBU

EEN MAAND de cel in en een boete van vijf maal veertig gulden. Dat is voor de 44-jarige Beatrice Grimm uit Horst in Noord-Limburg voorlopig het eerste gevolg van een tweevoudig justitieel ingrijpen in haar wonderlijke „medische” carrière in ons land. De boete van f 200 waartoe ze werd veroordeeld door de kantonrechter te Venlo — na een eis van de officier van f 300 — vond zijn oorzaak in het feit dat ze vijfmaal onbevoegd de geneeskunde uitoefende in haar 30 kamers tellende woning annex Kurhaus te Horst, dat eens een klooster voor late roepingen huisvestte. De maand gevangenisstraf is het verschil tussen de zes maanden, waartoe zij door de rechtbank te Amsterdam werd veroordeeld en de vijf maanden die daarvan voorwaardelijk zijn met een proeftijd van drie jaar.

Vervalste doktersbul

De vrijheidsstraf werd haar opgelegd omdat ze gedurende de jaren 1965 en '66 had gesolliciteerd naar de functie van co-arts in ziekenhuizen in Den Haag, Huizen, Ermelo, Weert en Leiden. Daarbij maakte ze gebruik van een valse of vervalste bul, diplo-

ma of „Urkunde” van de Praagse Karel Universiteit. Bovendien wist ze op grond van dit document, althans van een door haar getoonde fotocopie, vrijstelling te verkrijgen van het doctoraal examen in de geneeskunde aan

ZIE VOLGENDE BLZ.

Wie in de Tweede Kamer bindt hiertegen de strijd aan?

ONZE ONTHULLINGEN in het aprilnummer van het Maandblad tegen de Kwakzalverij over het kruidenhandeltje van de NWP en de adviezen, die het „Naturalia-Bulletin” geeft aan de deelnemers van de z.g. basiscursus van de NWP gaven Dagboekanker van Het Parool het volgende in de pen.

De Ned. Werkgroep van Praktizerende Genezers, die in een commissie ter voorlichting van het parlement zit (moeten kwakzalvers strafbaar blijven of niet?) laat weer eens zien in welk gezelschap onze politici zich met deze groep hebben begeven: zij heeft een stichting, „Naturalia” in het leven geroepen met hetzelfde adres als het tijdschrift van de werkgroep.

Naturalia-Bulletin nr. 1 van 1968 bevat de grofste stalen van kwakzalverij, die mij ooit onder de ogen zijn gekomen. Schriftelijk wordt een patiënt met galstenen „behandeld”, voorts een met een maagzweer (...„de bloedingen zijn veel

minder geworden, maar toch niet helemaal verdwenen.” — Antwoord: „Maagbloedingen zijn, zoals bekend, te herkennen aan de zwarte ontlasting. Mostatie moet dus gegeven worden, totdat de ontlasting normaal is”, enz.)

Schandelijke en gevaarlijke kwakzalverij. Zwarte ontlasting immers behoeft helemaal niet het gevolg te zijn van een maagzweer. Er zijn ook darmbloedingen, soms ten gevolge van gezwellen, die alleen in een modern ziekenhuis kunnen worden gediagnosticeerd en, b.v. chirurgisch, behandeld. De behangers, boekhouders en wat er al méér de genezer uithangt in die werkgroep van wetsovertreders (want de wet verbiedt goddank nog altijd hun optreden), kunnen bepaald niet uitmaken wat iemand met zwarte ontlasting mankeert en hoe men zijn aandoening dient te behandelen.

De antwoordgever in het bulletin durft schriftelijk te constateren, dat prostaatbloedin-

gen van een oude heer „zeer beslist niet het gevolg van het gebruik van Purgor zijn”. Dóórgaan met Purgor...

Dàg, oude heer...

Ik citeer het orgaan van de Ver. tegen de Kwakzalverij van april 1968:

„Om het bestellen van de Naturaliamiddelen te stimuleren wordt vermeld, dat een NWP-genezers in Vlaardingen in drie weken een omzet van 3200 gulden bereikte (dat is voor hem f 600 winst) „en die omzet stijgt nog voortdurend. Grijpt deze u door de NWP geboden kans om uw inkomen te vergroten”.

Met zulke lieden voert de staatscommissie-Peters besprekingen om aanstonds het parlement te adviseren of men hen straks met een wettelijke permissie op onze zieken zal loslaten of niet.

WIE in de Tweede Kamer bindt de strijd aan tegen dit schandaal, dat onze volksgezondheid, tot dusver voorbeeldig geregeld, ernstig bedreigt?

Wetenschappelijk niet-verantwoorde gezondheidsbemoeyenis is KWAKZALVERIJ

FIKSE STRAF VOOR VALSE DOKTERSBUL

VERVOLG VAN VOORPAG.

de Rijksuniversiteit te Leiden. Overigens werd deze vrijstelling twee jaar later weer ingetrokken door de minister van Onderwijs en Wetenschappen met ingang van de datum waarbij de beschikking oorspronkelijk was verleend.

Bij de behandeling van de zaak te Amsterdam tegen de 44-jarige vrouw bleek dat zij inderdaad in Leiden een aantal voorbereidende examens had afgelegd. Maar gunstig resultaat was bij het laatste daarvan (pharmacologie) uitgebleven. Ook kwam vast te staan, dat ze in enkele van de bovengenoemde ziekenhuizen inderdaad korte tijd werkzaam was geweest. Een paar keer had zij zo injecties toe moeten dienen, terwijl ze ook eenmaal dienst had gedaan op de afdeling Opname van een ziekenhuis. Doch zoals de officier van justitie opmerkte „Daar was geen schade uit voortgekomen”.

Gehuwd met medicus

RUIM VEERTIG jaar geleden werd Beatrice G. in de Pfalz geboren als dochter van een Duitse medicus. Zij trouwde, nog altijd in Duitsland, met een Duitse arts, van wie zij in 1951 na een ernstig auto-ongeluk scheidde. In Heidelberg begon ze door medische colleges te volgen haar klaarblijkelijk aanwezige latente gave voor de medicijnen te ontwikkelen. Echter, om welke reden dan ook, kwam het daar niet tot het afleggen van examens, in welke tekortkoming zij dus later vergeefs trachtte te voorzien.

Wel stak zij voldoende op van paramedische activiteiten als massage, sauna- en modderbaden (tegen spieren en huidziekten), het injecteren van

bijengift en mierenzuur en pedicure. In haar „Kurort” te Horst heeft ze thans baat van haar kennis van deze „Wetenschappen”. Ze behandelt er haar klanten (ze spreekt niet over patiënten) behalve op bovengenoemde wijze ook met koolzuur- en zuurstofbaden, terwijl ze ook werkt met kruidenextracten. Bovendien behandelt ze hernia-gevallen door lijdens aan die ziekte „uit te rekken”.

In een dag of tien

VOLGENS HAAR beweringen zou ze echter in het begin van de jaren zestig in een dag of tien al haar medische

OORKONDE BLEEK STAALTJE VAN KNIPKUNST

examens in één keer achter elkaar hebben afgelegd aan de Praagse Karel Universiteit. „Vijf of zes mensen zijn daar met me bezig geweest” verklaarde ze voor de rechtbank in Amsterdam. Maar toen een van de rechters vroeg, of ze zich de namen van de professoren nog kon herinneren, gaf de vrouw ontkennend antwoord. „Niet allemaal spraken ze Duits en ze zijn ook niet allemaal aan me voorgesteld”. De enige naam die ze zich herinnerde, was van de professor, wiens handtekening op de „Urkunde” voorkomt. Echter had deze via een decaan laten weten, dat hij Beatrice nooit geëxamineerd had.

Toch liet ze sedertdien overal bij haar sollicitaties de bewuste fotocopie zien, die nu behalve door de Duitse, ook door de Nederlandse instanties als vals wordt beschouwd.

In Duitsland veroordeeld

WANT OOK een rechtbank in Garmisch-Partenkirchen veroordeelde haar tot elf maanden gevangenisstraf wegens het onbevoegd uitoefenen van de geneeskunde. Dit vonnis werd in 1963 door een hogere instantie in München bevestigd. Hoewel de Duitse rechter in zijn vonnis de fotocopie „een plompe, in het oog lopende vervalsing” noemde, werd de pseudo-arts niet voor het gebruik maken van die vervalsing veroordeeld. Dit omdat het slechts een fotocopie van een vals document betrof en geen origineel geschrift.

De rechters in Amsterdam vonden

in het dossier een brief van een decaan van de Karel universiteit, waarin deze schreef, dat Beatrice G. daar nooit enig examen had afgelegd en de oorkonde een vervalsing zou zijn. Volgens hem zou zij de vervalsing als een soort collage hebben samengesteld uit correspondentie op officieel briefpapier (met handtekeningen en stempels) die zij ontving van professoren. Zij had namelijk zelf ook al eens een afschrift van haar examenresultaten opgevraagd, waarna ook haar was medegedeeld, dat ze niet in de registers voorkwam. Uiteraard ontkende de vrouw deze verklaringen van de decaan.

Op de vraag van de president, mr. J. Bletz „Als u meent, dat u wel de examens hebt gedaan, waarom denkt u dan, dat dit in Tsjechoslowakije wordt tegengesproken” antwoordde zij „Ik denk dat de professor boos op me is, anders weet ik het ook niet”.

„Proefschrift” weggeraakt

DE OFFICIER van justitie, mr. H. G. van Everdingen, vroeg haar verder of ze een proefschrift had geschreven. Dat was wel het geval, vertelde ze, maar ze kon geen enkel exemplaar tonen, omdat deze bij de vele verhuizingen in haar leven waren weggeraakt. Mr. Van Everdingen eiste daarna een straf van acht maanden, waarvan de helft voorwaardelijk. „Hoewel niet vast te stellen was geweest of er schade was voortgevloeid uit haar optreden” noemde hij haar handelen „een ernstig feit”.

Beatrice bleek in duidelijk verstaanbaar, hoewel een beetje gebroken, Nederlands rad tegen de stroom belastende bezwaren in te kunnen praten. In haar laatste woord merkte ze fel op: „nou, dan ben ik maar een kwakzalver, ik heb anders in mijn Kurort talloze mensen genezen, die al jaren onder behandeling van een huisarts waren”.

Ze zal zowel tegen het vonnis van de rechtbank te Amsterdam, als tegen het vonnis van de kantonrechter te Venlo in hoger beroep gaan.

L. J.

Op blz. 29 van dit nummer kan men nog een paar bijzonderheden over deze Duitse dame aantreffen, geplukt uit een interview.

Adresverandering

Verzuim niet bij adresverandering even de wijziging mede te delen aan het correspondentieadres **Oranjelaan 6 te Hilversum!** Dan behoeft U niet bevreesd te zijn één nummer van dit interessante maandblad te moeten missen.

WAT ONTBRAK

VERVOLG VAN VOORPAGINA

men tegen het voortrottende euvel van de kwakzalverij. Want die verplegende, die in een zoveel andere, vaak veel vertrouwelijker relatie tot de patiënt staat — die verplegende kan zo veel doen om de neiging van mismoedige patiënten om hun heil bij kwakzalvers te zoeken tegen te gaan. Mits die verplegende zelf maar goed is voorgelicht over het probleem, goed is doordrongen van de gevaren van het kwaad.

DIE GENEZERS TOCH MET HUN „HARMONISCHE METHODEN”

IN HET APRILNUMMER van het Maandblad tegen de Kwakzalverij heeft men kunnen lezen hoe het gaat met de beantwoording van vragen, die deelnemers aan de basiscursus van de Ned. Werkgroep van Praktizerende Genezers aan de docent stellen. Een verslaggever van de Illustratie heeft een middag bijgewoond.

„Te weinig om een oordeel over te vellen”, vertelt Jaap Velt in de Illustratie van 6 april 1968. Voldoende om iets van de sfeer te proeven. De sfeer was die van een Volkshogeschool. (...) Een zaal gevuld met vele goedwillende, aandachtige mensen, die luisterden naar een lezing.”

Er werden die middag twee lessen gegeven, dieetleer en oogdiagnostiek. De schrijver van het artikel in de Illustratie bekent, dat hij van die oogdiagnostiek niet veel heeft begrepen. Tijdens de lezing over de dieetleer zei de docente (gelukkig, tekent Jaap Velt er bij aan): „Vooropgesteld moet altijd worden, dat we de diagnose aan een arts overlaten”. En verder o.a. „Een dieet kan alleen maar een onderdeel zijn van een gehele behandeling”.

De lessen van de NWP strekken zich uit over anderhalf jaar en worden eens in de veertien dagen gegeven. De natuurgeneeswijze wordt door een arts gedoceerd, de oogdiagnostiek door een psycholoog, — volgens deze docent kan men aan het oog van een mens zien welke ziekte hij heeft — een medisch diëtiste geeft les in dieetleer. Het vak kruidentherapie wordt gegeven door een fytotherapeut-magnetiseur (dat is de heer Bogaerds uit Numansdorp, waarover wij in ons aprilnummer schreven) en een magnetiseur blijkt het vak anatomie voor zijn rekening te nemen.

De heer Velt had een langdurig onderhoud met de heer K. T. van der Plaats, directeur van de NWP. Hij legde diens uitspraken voor aan de voorzitter van onze vereniging, arts A. P. N. de Groot. En in het artikel van de Illustratie kon men beider uitspraken naast elkaar lezen. De heer Van der Plaats links, de tekst mager gezet, de antwoorden van onze voorzitter rechts, vet gezet. De heer Velt verbond er nog een commentaar ook aan: hij meende dat het nuttig zou zijn de bonafide magnetiseurs, natuurgenezers een wettelijke status te geven. En dan een zeker samenspel

tussen arts en natuurgenezer. De Vereniging tegen de Kwakzalverij gelooft niet in zulk een samenspel: de natuurgenezers zullen toch niet de verleiding kunnen weerstaan om zelf wat „te gaan genezen”, zonder samenspel met een arts.

K. T. VAN DER PLAATS

„Wij staan met onze beide benen op de grond. Wij zijn doodnuchtere mensen. Het is geen kwestie van geloof of niet-geloof; het is zelfs geen suggestie. Het is eenvoudig een kwestie van feiten.”

Wie zijn „wij”? Wat is de NWP?

Wij. Een propagandafolder van de NWP zegt: „Naast de officiële geneeskunde — die door artsen wordt toegepast met overwegend chemische middelen, chirurgische ingrepen, bestralingen en andere ingrijpende maatregelen — bestaat er ook een meer harmonische, natuurlijke geneeskunde, die overwegend wordt uitgeoefend door zogenaamde praktizerende genezers als kruidkundigen, magnetiseurs, homeopaten, psycho- en yogatherapeuten en anderen. Deze genezers bedienen zich uitsluitend van harmonische geneesmethoden en -middelen, dat wil zeggen hun geneeswijzen zijn van natuurlijke aard en leiden nimmer tot fatale of storende nevenwerkingen in het menselijk lichaam.”

De NWP (volgens dezelfde folder). „Voor deze genezers werd in 1948 de NWP opgericht,

Wij menen dat het nuttig is hier een paar uitspraken van de heer Van der Plaats van een niet bij name genoemde magnetiseur en het antwoord van onze voorzitter naast elkaar te zetten. Ontleend, zoals uit het voorgaande blijkt, aan de Illustratie.

DOKTER DE GROOT

„Ik zou liever zeggen: wij staan met geen enkel been op de grond. Er is nog nooit enig bewijs aangevoerd dat er ook maar iets juist is van dit zweverige gedoe. Dat doodnuchtere kan er ook wel af. Ik neem aan dat de goeden onder hen zelf geloven dat ze gelijk hebben. Maar er zijn geen bewijzen. Geen suggestie? Het is louter suggestie. Er zijn eens honderd patiënten die aan dezelfde ziekte leden in twee gelijke groepen verdeeld. De ene groep kreeg medicamenten die wetenschappelijk zijn geaccepteerd. De andere groep kreeg schijnmedicamenten. De mensen wisten zelf niet wat ze kregen. De behandelende geneesheer wist het ook niet. Wat bleek? 35 procent van de patiënten die een schijnmedicament kregen, knapte op. Het percentage genezen gevallen bij magnetiseurs bedraagt, hoe toevallig, ook 35 procent.”

„Wat is natuurlijke geneeskunde? Laten we bij de natuurgenezeren blijven. Die geven aftreksels, rauwe sla enzovoort. Dat deden de verouderde medici ook. Men kon vroeger het middel dat geneeskrachtig was nog niet afzonderen. Dan krijg je een middel dat niet precies gedoseerd kan worden. Dat kunnen we nu wel. Ze zetten gewoon de klok terug.”

„Wat een kreten. Ik kom daar straks nog wel op terug.”

PSEUDO-CHIRURG KREEG JAAR

ANDERHALF JAAR luidde de eis tegen de 28-jarige R. M. uit Suriname, die verdacht wordt van oplichting en het uitoefenen van een beroep zonder daartoe bevoegd te zijn. De officier van justitie te Haarlem mr. C. Lagerwaard, deed deze vordering bij de behandeling van de zaak tegen R. M. voor de Haarlemse rechtbank.

Als honorarium en onkosten ontving M., die zich als chirurg had uitgegeven in drie maanden tijd niet minder dan 3500 gulden van een boerenfamilie op Texel. Hij zou de achttienjarige Nellie, die zwaar ziek was, en die niet meer kon spreken en lopen genezen. De ouders vertrouwden M. volkomen. Door toedoen van een maatschappelijk werkster kwam uit dat M. helemaal geen arts was. In Paramaribo was hij acht jaar artsbezoeker geweest. Ook had hij enige tijd in een ziekenhuis gewerkt. Het ziektebeeld van het meisje kwam hem bekend voor, verklaarde de ex-artsbezoeker ter zitting. Hij had zoiets al eens in Paramaribo gezien.

De maatschappelijk werkster was naar de Texelse familie gegaan, toen haar ter ore kwam dat de „dokter” zestienhonderd gulden nodig had voor een reis met het meisje naar Spanje, zogenaamd om de laatste hand aan de genezing te leggen.

Nog in de proeftijd

VOLGENS DE raadsman van de verdachte, mr. H. Weustink, knapte het meisje inderdaad op, toen M. er zich mee bezig ging houden. Na vijf dagen zou zij weer hebben kunnen lopen. Binnen anderhalve maand kon zij weer een beetje spreken, dankzij de bandrecorder, die de pseudo-dokter had gekocht — op kosten van de vader uiteraard.

Naar hij verklaarde was de ex-artsbezoeker vorig jaar naar Amsterdam gekomen om biochemie te studeren. Hij zou echter te laat zijn geweest om zich in te doen schrijven en zat op een gegeven moment zonder werk. Na enige tijd als analist gewerkt te hebben, maakte hij zich schuldig aan oplichting, waarvoor hij gevangenisstraf kreeg. Hij liep nog in de proeftijd, toen hij in het begin van dit jaar in contact kwam met een vrouw uit de Haarlemmermeer, die uit een opmerking van een vriend van verdachte begrepen had, dat M. dokter was. Zij was het die hem bij haar schoonfamilie op Texel introduceerde.

VERVOLG OP BLZ. 29

Die genezers

vervolg van vorige bladzijde

met het doel te geraken tot geordende toestanden bij de toepassing van de harmonische geneeskunst in Nederland. Daartoe streeft de NWP naar een geselecteerde en gedisciplineerde stand van bekwame natuurgenezers met een hoge beroepsethiek, alsmede naar een verdere verdieping en ontwikkeling van de verschillende natuurgeneesmethoden, waarvan zij zowel de wetenschappelijke bestudering als het deskundig onderricht wil bevorderen.”

„Wij” zijn dus geen kwakzalvers?

„Alles,” zegt de heer van der Plaats, „wat geen arts is, noemt men hier in Nederland kwakzalver. In het buitenland praat men daar veel genuanceerder over. Men moet niet alles op een hoop gooien. Wij beschouwen onszelf niet als kwakzalvers, nee. Kwakzalvers noemen wij de werkelijke knoeiers, wie het alleen om geld is begonnen.” *)

EEN MAGNETISEUR

„Ik doe dit,” zegt hij, „omdat het mooi werk is. Het geeft een bijzonder grote voldoening mensen te kunnen helpen die vaak al jaren ziek zijn en waar meestal de arts of de specialist niets meer aan kan doen.”

Is het niet gevaarlijk wat hij doet?

„Het is gevaarlijk, wanneer je je magnetische gaven zonder meer toepast. Neem bijvoorbeeld een hersentumor. Als je die te veel zou bestralen, zou hij door kunnen breken. De gevolgen daarvan zijn fataal. Je moet dus wel degelijk onderscheid kunnen maken.

K. T. VAN DER PLAATS

„U moet het zo zien,” zegt de heer van der Plaats. „In Nederland is de medische wetenschap, in tegenstelling met bijvoorbeeld Duitsland en Zwitserland, nogal eenzijdig ingesteld op de chemotherapie, waardoor zij andere takken van de geneeskunst volkomen heeft verwaarloosd, soms zelfs belachelijk maakt. Bovendien houden de Nederlandse artsen te weinig rekening met de psychologie. Daardoor ontstaat in het verzorgingspakket dat de Nederlandse arts tot zijn beschikking heeft een hiaat. Dit hiaat wordt aangevuld door de natuurgenezers. Sommige artsen onderschrijven dit, de meesten niet.

*) *Wij mogen bij deze uitspraak van de heer Van der Plaats nog eens een enkele zin afdrukken uit de aanbeveling aan de leden van de NWP om Naturalia-geneesmiddelen te gebruiken; „Grijpt deze U door de NWP geboden kans om uw inkomen te vergroten”. Er werd ook in de circulaire medegedeeld, dat een NWP-genezer in Vlaardingen door het voorschrijven van die Naturalia-middelen aan zijn patiënten een omzet van 3200 gulden in drie weken tijds bereikte („dat is voor hem f 600 winst”). Een en ander viel te lezen in ons artikel in het aprilnummer (blz. 14 van de lopende jaargang) Red. M.t.d.K.*

IN DEZE KOLOM ANTWOORDT DOKTER DE GROOT

„Vroeger verstonden we onder kwakzalvers boerenbedriegers. Nu: diegenen die wetenschappelijk niet-verantwoorde gezondheidsbemoeienis bedrijven. Ik zeg met opzet geen zorg. Zij hebben geen zorg. Hier kunnen in feite ook medici onder vallen. En laten we over het buitenland nou maar niet oordelen. Daar gebeuren zoveel vreemde dingen.”

„Kletsboek. Je reinste waanzin. Ook weer zo'n kreet. Er worden per week zo'n 80.000 mensen behandeld door magnetiseurs. Zijn die allemaal door de arts opgegeven?

„... Je moet wel degelijk onderscheid kunnen maken... Ja. Maar dat kunnen ze nu juist niet.”

„Dat hiaat, daar heeft de man groot gelijk in. Het is dan ook zo jammer dat de psychologie op onze universiteiten bij de faculteit van de letteren terecht is gekomen. Psychologie hoort op de medische faculteit thuis. Dat heeft vele voordelen. Voor de psychologen, maar ook voor de artsen die nu alleen maar zijdelings met psychologie te maken hebben. Maar het is niet waar dat dit hiaat moet worden aangevuld door de natuurgenezers.”

Beatrice G. is niet op haar mondje gevallen

DE MERKWAARDIGE figuur van Beatrice Grimm, die een „Kurhaus" met modderbaden exploiteert in het Limburgse Horst en die door de rechtbank te Amsterdam en de kantonrechter te Venlo is veroordeeld, is belicht in een paar interviews. Die Beatrice blijkbaar gaarne gaf. Zo kon men over haar leven, lieven en werken lezen in Vrij Nederland. In het Limburgs Dagblad schreef Jan van Lieshout over een gesprek met deze 44-jarige dame, die niet op haar mondje gevallen blijkt te zijn.

Haar eerste echtgenoot was een Duitse arts, van wie ze een kind heeft, een nu veertienjarig dochttertje. Het huwelijk werd ontbonden en Beatrice trouwde, vertelde zij, met pater Gabriel van de Achelse Kluis. „Dat mijn tweede echtgenoot trappist was ontdekte ik pas na mijn huwelijk. Dat hij 22 jaar in een klooster had gezeten was niet te merken. Hij kon vrijen als de beste. Wel viel het mij op dat hij van liturgie, bijbel en kerkelijke zaken zoveel afwist. Na vier maanden was hij opeens gepiept. Ik denk uit gewetenswroeging. Met mijn moeder hebben we hem weken gezocht en uiteindelijk gevonden tussen de paters in een klooster te Ettal bij Oberammergau". Hij was weer pater Gabriël! Zijn vriend Joseph Bröcker volgde hem op.

Maar ook met dat huwelijk zit het niet zo goed, vertelt Jan van Lieshout verder. Beatrice was na de moeilijkheden met de justitie in Beieren teruggekeerd naar Nederland, waar zij pogde

JAAR VOOR PSEUDO-CHIRURG

VERVOLG VAN VORIGE BLZ.

De ouders van het zieke meisje vertrouwen de dokter volkomen. De vader verklaarde ter terechtzitting dat hij er van overtuigd was geweest dat M. dokter was. Het geld had hij graag voor de genezing overgehad.

Mr. Lagerwaard noemde de werkwijze van verdachte gepruts. Zijn doopceel overziende, zei mr. Lagerwaard: „We zien hem oplichtend, minnekozend en schulden makend door het leven gaan". Volgens de officier zou M. zijn grote intelligentie beter kunnen besteden.

De Haarlemse rechtbank veroordeelde in haar vonnis M. tot een jaar gevangenisstraf, met aftrek van de preventieve hechtenis.

te studeren en met de valse doktersbul allerlei betrekkingen pogde te krijgen.

Liefde werd haat

DE LIEFDE van haar derde man is omgeslagen in haat. De 72-jarige huis- en decoratieschilder Bröcker heeft niet veel goeds van zijn 28 jaar jongere wettige gade te vertellen.

„Ze heeft me met een kapstok de hersens willen inslaan. Ze heeft mijn gasfles, fototoestel, platenspeler, overhemd en noem maar op gestolen. Ze heeft me uitgescholden voor oplichter en boef. Ze zegt klanten enkel met mierenzuren en bijengiften in te spuiten, maar ze heeft een complete apotheek in huis en laat in Duitsland medicijnen halen met receptenboekjes waarop haar naam staat", jammert Herman Bröcker. Op 1 december van het afgelopen jaar heeft Bröcker op het politiebureau van Horst procesverbaal tegen haar laten opmaken voor poging tot doodslag, valsheid in geschrifte, smaad, het toedienen van verboden injecties en van smokkel in medicijnen. Het was een aangifte uit wraak. Hij was op het bureau in Horst

ontboden, omdat zijn echtgenote een aanklacht wegens belediging had ingediend.

De nog altijd vitale schilder, die om een cent bij te verdienen een hotel in Horst bezig is op te knappen, laat het er daarom niet bij zitten. „Door dat canaille ben ik mijn huis kwijtgeraakt en al mijn centen. Ik heb al haar schulden betaald". En dan verder: „Ik maak d'r kapot. Tot en met. Dat weet ze. Ze moet oppassen of ze moet het met de dood bekopen. In mijn binnenzak heb ik een schaarje en op mijn kamer een baco-sleutel. Ik heb de postcommandant in Horst al laten weten dat ik Beatrice, haar moeder en dochter daarmee vermoord, als het me lang genoeg duurt. Daarvoor heb ik maar drie minuten nodig. Ik zal dan de politie opbellen. Mijn straf uitzitten, maar de gevangenisdirecteur tonen wie Bröcker is."

BEATRICE GRIMM, een rasechte Pfalzerin en heel ver familielid van de grote sprookjesdichter Grimm, blijkt overigens, zo merkt interviewer Jan van Lieshout op, niet zwaar te tillen aan de jobstijding van de man, die zij 21 april 1966 trouwde.

Erasmus over de geneeskunde

„HET IS IMMERS niet de geringste en misschien wel de voornaamste plicht van de wereldlijke overheid te zorgen dat de burgers gezond zijn. De taak van de geneesheer immers vervulden de wetgevers, die eisten dat men alleen volkomen gezonde minnen in dienst nam, die openbare baden en turnplaatsen instelden, wetten tegen de weelde maakten, en door het doen verbouwen van huizen en het droogleggen van moerassen epidemieën voorkwamen en er voor waakten dat geen spijzen of dranken, die voor de gezondheid gevaar opleverden, verkocht werden. Maar heden ten dage", zo schrijft Erasmus, „menen de vorsten dat zij er niet mee te maken hebben of voor wijnen vergiften verkocht worden en of er door aangestoken graan of bedorven vis zovele ziekten onder het volk verspreid worden".

Dit citaat van Erasmus bezigde de staatssecretaris van Sociale Zaken en Volksgezondheid dr. R. J. H. Kruijsing in zijn rede op een bijeenkomst van de Vereniging voor Internationale Rechtsorde. Deze rede werd uitgesproken ter gelegenheid van het twintigjarig bestaan van de Wereld Gezondheids Organisatie. De bijeenkomst vond op 4 april plaats in het Kon. Instituut voor de Tropen te Amsterdam.

En vervolgde hij, Erasmus stelt verder op in dit artikel en ik wil dit als medicus hier vandaag temidden van niet-medici graag uitsluitend op gezag en voor verantwoordelijkheid van Erasmus nazeggen Erasmus dan zegt in 1513 in Leuven, 455 jaar geleden, 200 kilometer van Amsterdam, ten slotte:

„Er is letterlijk geen deel van het leven, dat zonder de hulp van de geneeskunde kan worden geregeld."

Hoe komt het dat er te veel geslikt wordt?

EEN TOCH niet helemaal overtuigend verweer tegen de opvatting, dat de vele geneesmiddelen tot verhoogd gebruik leiden, voerde prof. dr. W. J. van de Woestijne, hoogleraar economie, onlangs op een voorlichtingsdag van de organisatie van fabrikanten van geneesmiddelen, Nephrofarm.

Prof. Van de Woestijne voerde twee argumenten aan. Nederland staat met een jaarlijks gebruik per hoofd van de bevolking van f 32,70 als nummer acht op de ranglijst van hoog geïndustrialiseerde landen. En: het sociale verzekeringsstelsel stimuleert niet erg tot gebruik, zeker niet van de prijzige middelen.

Nu zegt dat nummer acht op de ranglijst nog niet zoveel over het nodeloze gebruik van geneesmiddelen. Wanneer dit niet strikt noodzakelijke gebruik, het misbruik dus, in andere landen al op een hoog peil ligt, wat zegt dan de achtste plaats op zo'n ranglijst?

Iedereen weet dat in de Verenigde Staten véél geslikt wordt, zonder dat het door een dokter is voorgeschreven. En hoe zit het hier met de slaapmiddelen en de pijnstillers? Dat het aantal dure middelen wordt beperkt door de voorschriften van ziekenfondsen is zeker waar, maar wat men als particulier koopt, onder invloed van de reclame voor geneesmiddelen? En wat er aan reclame voor geneesmiddelen wordt uitgegeven is niet gering; dat bedraagt 6,5 pct. — evenveel als er aan research wordt besteed. Een deel van dit niet geringe reclame-budget richt zich tot het publiek, dat zó wordt gestimuleerd meer geneesmiddelen te gebruiken dan het nodig heeft.

Prof. Van de Woestijne heeft natuurlijk gelijk, wanneer men onder zijn woorden moet verstaan, dat de véelheid van het aantal geneesmiddelen op zichzelf niet tot het misbruik van het slikken van medicijnen leidt. Wél de reclame voor die veelheid.

Over die veelheid merkte prof. Van

de Woestijne nog op, dat het meer geld zou kosten de overbodige geneesmiddelen uit het totaal te selecteren dan de situatie zo te laten. Er zijn bovendien geneesmiddelen die maar een enkele patiënt een doodencelke maal nodig heeft. „Maar die ene keer vormt dat middel voor die ene mens het verschil tussen leven en dood”.

De 77 bedrijven in ons land, die geneesmiddelen produceren, zo werd op de voorlichtingsdag medegedeeld, bereiken een jaarproductie van bijna 600 miljoen gulden. Zij geven werk aan 9000 arbeidskrachten. Meer dan de helft van het geproduceerde wordt geëxporteerd.

70 en 80 procent

HET DUITSE consumententijdschrift (das Deutsche unabhängige Verbrauchermagazin) DM begon in het meinummer 1968 een nieuwe rubriek over gezondheidsaangelegenheden.

Wij weten, aldus de redactie, dat wij de arts niet kunnen vervangen. Maar wij kunnen U ook op dit terrein waardevolle wenken geven. Bijvoorbeeld hoe fit te blijven. Of wel, wij kunnen U waarschuwen tegen kwakzalvers en tegen middelen, die niet helpen.

Wat de strijd tegen de kwakzalverij betreft signaleert DM een bepaald soort advertenties. Het betreft hier advertenties van de firma Roth-Heildrogen, te München, die in sommige bladen verschijnen. Men knipte er twee uit. In de ene heet het: „Bij 80 pct van alle mannen (dat met grote letters! De rest volgt in peuterige lettertjes) boven de 50 kan men afwijkingen van het normale urineren aantreffen. Daarom moet men (aldus nog steeds de gesignaleerde advertentie) prophylactisch handelen. Volgt de aanbeveling dat men Vitaroth moet gebruiken ter

HAARINSTITUTEN

IN ONS LAND zijn momenteel enkele haarinstituten werkzaam, die in opvallende advertenties hun diensten aan het kaalwordende deel van onze bevolking aanbieden. De Consumentenbond heeft een paar van deze instituten bezocht, hun theorieën en behandelingswijze nagegaan, en vervolgens een aantal medische deskundigen om hun mening hierover gevraagd. De conclusie van de Consumentenbond luidt dat een ieder die aan onnatuurlijk hevige haaruitval lijdt, een dokter moet raadplegen. Haaruitval kan nl. het gevolg van ziekte zijn. Wie zich voor een onderhoudsbehandeling tot een haarinstituut wendt, moet daarvoor een stevig bedrag op tafel leggen. Schade doen deze behandelingen niet, of ze echter baten is een andere kwestie, aldus een artikel in het juni-nummer van de Consumentengids.

(Ook de Vereniging tegen de Kwakzalverij heeft zich al bezig gehouden met het verschijnsel van de haarinstituten, die veel reclame maken. Zo signaleerden wij in het meinummer 1967 de Harvard-haarinstituten, die beloven 122 haarziekten te zullen genezen. Maar er zijn geen 122 haarziekten. Red. M. t. d. K.)

versterking van nieren, blaas en voorstanderklier. Ook wordt er bij vermeldt dat Vitaroth de verzwakking van het „Sexualsystem” tegengaat.

De andere advertentie heeft het over „Bij 70 pct van alle mannen” . . . en dan is er sprake van belemmeringen bij het urineren. Weer worden nieren, blaas en prostaat genoemd, weer is er sprake van het „Sexualsystem” en van de vitaliteit en „Manneskracht” — maar in dit geval moet men Novaroth gebruiken. In de handel gebracht door precies dezelfde firma. Zelfde prijs ook: in een verpakking van 150 dragées DM 17.85.

Deze manier van adverteren verdraagt genoeg over de deugdelijkheid van het middel, merkt DM op.

Bestuur van de Vereniging tegen de Kwakzalverij: A. P. N. de Groot, **Arts** te Hilversum, **Voorzitter**; E. Mijnarends, **Tandarts** te Amsterdam; Mevr. J. W. J. Vermeulen, Berkenrodestraat 23 te Haarlem, **Secretaresse**; L. Brest te Amsterdam, **Penningmeester**; Mr. J. E. Goudsmit, **Kantonrechter** te Haarlem; J. J. Aukema, **Dierenarts** te Steenwijk; Mr. J. D. van den Berg, **Rechter** te Arnhem; J. E. Buiten, **Apotheker, Farmaceutisch Inspecteur van de Volksgezondheid** te Zwolle; P. L. Stal, **Arts** te 's-Gravenhage; J. van Baak, **Dermatoloog** te Utrecht; J. M. de Haas, **Tandarts** te Heemstede; mej. drs. P. H. van Marle, **Apotheker** te 's-Gravenhage; J. W. Gosker, **Inspecteur van Politie** te Arnhem; J. Noord te Amsterdam.

Lidmaatschap van de Vereniging Incl. Maandblad min. f 7,50, voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekersassistenten en kraamverzorgsters f 2,50. Adres voor het opgeven van leden en abonnés: Oranjelaan 6, Hilversum. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, A'dam-Z. Postgiro van de Ver. 32237 te Amsterdam. Gem. Giro K 1672.

DRUKKERIJ SYSTEMA N.V.
Amsterdam

BLZ. 30

Abonnement per jaar franco per post bij vooruitbet. f 7,50, voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekersassistenten en kraamverzorgsters f 2,50

Correspondentie Oranjelaan 6, Hilversum.